

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Haber-Yorum

Siyaset Mühendisliğinin Başarısızlığı ve Gerçek Değişim Fırsatı!

Haber:

İmran Han, serbest bırakıldıktan sonra yaptığı ilk konuşmasında, “bugün demokrasimiz pamuk ipliğine bağlı” diyerek peşine düşenleri de “mafya” olarak nitelendirdi. (Guardian)

Yorum:

1950’lerin sonlarından bu yana, askeri yetkililer seçim sonuçlarını kendi isteklerine göre şekillendirmek için Pakistan siyasi sistemini manipüle etmeye başladılar. Pakistan siyasi arabulucusunun siyaset mühendisliği, Ziya-ül-Hak iktidarı sırasında hızlandı ancak doksanlardaki demokratik döneminde daha da pekişti.

Ordu subayları, ülkedeki siyasi sahneyi yönetmek için yolsuzluk, gasp, işkence, rüşvet, adam kaçırma, suikast ve benzeri suçlamalar gibi özel araçlar geliştirdi; daha sonra bu araçlar, sivil aktörleri iktidara getirmek, siyasetçiler iktidardayken onları kullanmak ve siyasetçiler amaçlarına ulaştıktan sonra onları itibarsızlaştırmak ve iktidardan uzaklaştırmak için standart yöntemler, önlemler ve taktikler haline geldi.

Ordu subayları bu yöntemler, önlemler ve taktiklerde, birbirlerine karşı oynayan Butto ailesi ve Şerif hanedanı döneminde daha da ustalaştı. Nitekim ordu kurumu bu yöntemleri, önlemleri ve taktikleri alışkanlık haline getirdi ve subayları, ordu kurumunun çıkarlarını koruma karşılığında Butto ve Şerif ailelerinin yolsuzluğunu kontrol etmek için bu araçları kabul etti. Bu nedenle yöntemlerin otuz yıl boyunca siyasi sonuçları şekillendirmedeki başarısından sonra, Bajwa hiç düşünmeden bunun örneğini İmran Han’ı öne çıkarmak, sonra da onu diskalifiye etmek için kullandı.

Ancak Han, ordu komutanının kendisini kontrol etme girişimini reddetti ve özellikle askeri liderliğin kendisini susturma ve itibarını sarsma girişimlerini açığa çıkaran görevden alınmasından sonra ona direndi. Dolayısıyla bu girişimler, kamuoyunda olduğu kadar askeri kurumda da bir paniğe neden oldu; çünkü birçok kişi, yönetici klipteki kök salmış yolsuzluğa ve ordu liderliğinin askeri kurumu ve genel olarak siyaseti manipüle etme konusundaki sürekli müdahalelerine kıyasla Han’ın nispeten daha temiz ve sadık olduğunu düşünüyordu.

Buna ek olarak Han, özellikle 11 Eylül sonrası dünyada büyüyen ve yolsuzluğun yaygınlaşmasından dolayı siyasi tabakaya derinden öfkelen gençler arasında ve aynı şekilde ordu kurumunun Amerika’nın “terörizme” karşı

savaşı için vermiş olduğu birçok tavizlerden dolayı subaylar arasında olmak üzere Pakistan halkının gizli Amerikan düşmanlığı duygularını kullanmayı başardı.

Bajwa, ardından Munir, ordu subaylarının siyaset mühendisliğinde ustalaştığı yöntemlerin, İmran Han davasını yönetmede kendilerine iyi hizmet edeceğine inanıyordu. Bu yüzden onu, toplumdaki gençlerin demografik destek tabanını ve hem ordu kurumundaki hem de emekli subaylar arasındaki takipçilerini hafife aldılar. Dolayısıyla ülke şimdi meçhul bir durumdadır. Siyaset mühendisliğinde kullanılan araçlar sadece başarısız olmakla kalmadı, aynı zamanda askeri kurumun endişelenmesine neden oldu ve aynı zamanda bu Munir'in Han'ı kontrol altına alma esnekliğinden de mahrum etti. Ayrıca genel seçimlerin inandırıcı olması ve ordu subaylarının her zaman yaptıkları gibi bir muhalefet sunabilmeleri için Han ve partisi dışında dik durabilecek bir muhalefet de yoktur; aksi takdirde insanlar sonuçları kabul etmeyecektir.

Geçmişte siyaset mühendisliğinin sonuçları başarısız olduğunda, ordu sıkıyönetim uygulayarak müdahale ediyordu. Ancak ordu subaylarına karşı güçlü muhalefet, Han'ı yönetmede başarısız olmaları, bunun ardından gelen siyasi destan ve çok zayıf bir ekonomi göz önüne alındığında, sıkıyönetimin ilan edilmesi sadece ölümcül bir hata olmayacak, dahası birçok kişi buna, Munir'in sonsuz sayıda tartışmalı konulara bir çözüm bulmaksızın ne pahasına olursa olsun iktidara tutunmaya yönelik çaresiz bir girişimi olarak bakacaktır.

Aynı şekilde Han için de meçhul bir gelecek vardır; zira iktidarı sırasında umutsuz olduğu, utanç verici suçlar işlediği, kapsamlı bir değişim programından yoksun olduğu ve Pakistan Halk Partisi muadilleri gibi etrafı itibarsız politikacılar ve yolsuzlukla lekelenmiş danışmanlarla çevrili olduğu halde eskisinden daha güçlü bir hale geldi. Bu nedenle önümüzdeki günlerde ve haftalarda Pakistan'daki siyasi durum değişmeye devam edecek ve köklü bir değişim için çalışanlara altın bir fırsat sunacaktır; bu değişim ise, mevcut siyasi rejimi devirmeyi ve Pakistan'ın saf topraklarına onur ve izzeti geri getirmeyi amaçlayan İslam'daki köklü değişimdir.

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتَّخَلَّوْا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّنَّهُمْ الْبَاسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَرُوِّلُوا حَتَّى يَقُولَ
الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ أَلاَ إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ

önce gelip geçenlerin başına gelenler size de gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Yoksulluk ve sıkıntı onlara öylesine dokunmuş ve öyle sarsılmışlardı ki, nihayet Peygamber ve beraberindeki müminler: Allah'ın yardımı ne zaman! dediler. Bilesiniz ki Allah'ın yardımı yakındır."

[Bakara 214]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Abdulmecid Bahati